

La indústria i els doctors

JOSEP DOMINGO FERRER

CATEDRÀTIC DE SEGURETAT INFORMÀTICA A LA URV

La deslocalització industrial va ser una de les idees força de la globalització. La producció de béns –i fins i tot la de serveis– havia de traslladar-se als països emergents, amb costos laborals més baixos. La societat de la informació escurçava les distàncies geogràfiques i permetia d'operar en el món global. Els països del Primer Món havien de jugar el paper de capitalistes i de consumidors, amb estructures econòmiques centrades en les finances, el consum i els serveis no deslocalitzables. Aquella part de la població dels països desenvolupats que quedés desocupada a causa d'aquests canvis podria viure subsidiada gràcies als excedents generats per la millora de l'eficiència de l'economia globalitzada. Sorprenentment, les coses no han acabat de rutllar tal com es preveia. No sembla que el Primer Món es pugui permetre el paper decadent que s'havia autoassignat: patim la síndrome del caçador caçat. L'acumulació de capital s'ha traslladat als països productors de petroli i a la Xina, amb la qual cosa són aquests països i no pas els nostres els que ara estan en disposició de fer de capitalistes de la nova economia global. Què ens queda, als països occidentals? Amb molt menys capital que abans, amb una població força envellida, l'únic que ens pot servir per intentar mantenir el nostre estat del benestar és el coneixement i la capacitat de fer les coses millor que els nostres competidors. La indústria, altra vegada.

En efecte, deixant de banda alguns països occidentals amb una base molt important de recursos naturals (casos de Noruega, el Canadà i Austràlia, entre d'altres) i alguns que són vistos com a refugis financers, els pa-

ïsos del nostre entorn que encara s'escapen de la recessió són els que han mantingut unes quotes d'exportació manufacturera elevades. Alemanya, Dinamarca i Suècia, per exemple, exporten per valor de la meitat o més del seu producte interior brut. Dins de l'estat espanyol, aquest seria el model basc, tal com ha apuntat en Miquel Puig en alguns articles seus. Catalunya, malgrat haver patit les bombolles immobiliària i turística, encara conserva un teixit industrial i exportador sòlid: un estat català exportaria un 50% del seu PIB fora de les seves fronteres, la mateixa proporció que Alemanya.

Ara bé, el nombre de patents europees per milió d'habitants sol·licitades per Catalunya, tot i ser el doble que el d'Espanya, és només la meitat de la mitjana europea. La comparativa seria encara pitjor si es descomptessin les patents sol·licitades

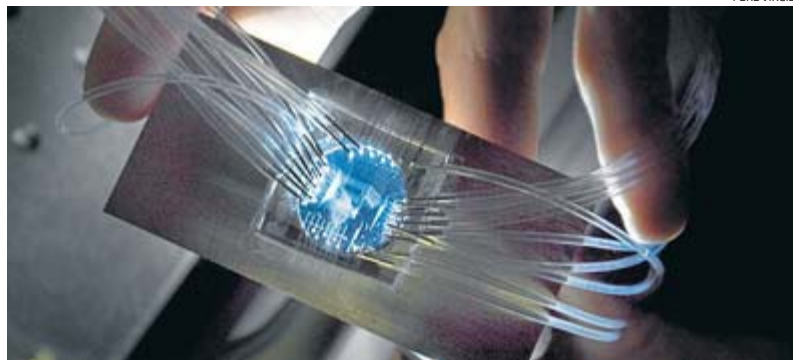
El sector privat ha d'incorporar doctors capaços d'assimilar els descobriments que fan d'altres

per les universitats i els centres públics de recerca. La indústria catalana hauria d'augmentar el nivell tecnològic de les seves exportacions, cosa que li permetria de blindar les seves quotes de mercat i el seu futur. En aquest punt, la cooperació universitat-empresa és fonamental. Cal, però, desfer alguns tòpics. Sovint es té la idea que el coneixement s'hauria d'escampar del sector públic al sector privat, que el transformaria en nous productes i processos sense cost per a la indústria. Això no funciona ben bé així. Perquè el coneixement pugui transformar-se en nous productes i processos, primer cal *absorbir-lo*. Això requereix que la indústria tingui investigadors actius que estiguin al corrent dels desenvolupaments científics i que siguin capaços d'assimilar els descobriments de la recerca que fan d'altres. Als Estats Units aproximadament el 40%

dels doctors formats per les universitats treballen a la indústria. Més encara, l'any 2004 el 62% d'aquests investigadors industrials declaraven haver publicat un o més articles científics en els darrers cinc anys.

L'any 1994 la Universitat Carnegie Mellon va fer una enquesta a directors de laboratoris industrials de R+D dels Estats Units per determinar fins a quin punt les empreses feien servir la recerca pública. Per al sector farmacèutic, la recerca pública i publicada va revelar-se crucial. Per a la resta de sectors, jugava un paper no crític però tanmateix important. Moltes empreses deien que, més que suggerir nous projectes, la recerca pública els permetia de dur a bon port els projectes que havien engegat. A Europa, les quatre enquestes Community Innovation Survey (CIS) realitzades per la Unió Europea detecten un paper menys important de la recerca pública en el món industrial. Però hi ha una explicació: mentre que les enquestes americanes generalment s'adrecen només a les indústries amb departaments interns de R+D, les enquestes CIS inclouen moltes empreses sense cap tradició d'innovació ni departaments interns de R+D.

A tall de conclusió, perquè hi hagi una transferència efectiva de coneixement dels centres públics de recerca al sector privat, cal que aquest sector incorpori doctors que puguin comunicar-se amb el món científic. La incapacitat actual de les universitats per oferir feina estable als doctors que formen pot esdevenir una gran oportunitat per al país, si la indústria aposta decididament per incorporar aquests investigadors –si més no, els formats en ciència i tecnologia.

PERE VIRGILI

CARTES I MISSATGES

Llengua

Al País Valencià, amb majories absolutes de la dreta espanyola des de finals dels noranta, les polítiques contra el català s'apliquen amb una eficàcia i desvergonyiment que fan feredat. I ho estan aconseguint: aqueixes polítiques es basen, fonamentalment, a silenciar, minoritzar, anorrear. Sense complexos, cercant complicitats ací i allà, i les troben.

ALEXANDRE ROS I ROS
L'HORTA

Quan donar suport és un llast

Ara entrem en una etapa crítica en la nostra política catalana, i un tendeix a ser pessimista, perquè a la delicada situació econòmica se n'hi suma una d'encara més fràgil: l'estabilitat de la governació de país. La història recent del nostre ha demostrat que donar suport des de l'oposició a alguna inicitiva aliena es converteix en un llast, en un desprestigi que es transforma immediatament en una arma molt perillosa. Tots tenen les seves raons, sens dubte, però és molt trist cons-

tatar que els nostres polítics tinguin una vista tan curta, de baixa volada i poca maduració política. Donen reiterada preferència a interessos de partit que disfressen d'ideologia abans que als interessos de la societat. ¿Seria molt demanar que d'una vegada s'oblidessin d'ells mateixos i es proposessin salvar el país?

Per demanar que no quedi, tot i que em temo que per aconseguir-ho caldrà esperar que la gran majoria d'ells es jubilin i confiar en una nova generació que hagi après dels errors de l'actual.

JOSEP SERRA QUINTANA
GIRONA

Una vella i coneguda olor

La generació nascuda a finals dels anys quaranta i bona part dels cinquanta vam créixer, penso, amb la idea que el franquisme era una mena d'accident històric, ben desgraciat, per cert, però que un cop ens n'alliberéssim desapareixerien o si més no s'apaivagarien la fatxenderia, la demonització del que pensa i sent diferent, la bel·ligerància, la supèrbia, la prepotència i el patriotisme... Ja fa força

temps que es veu que això va ser una illúsió del tot ingènua, i que potser el franquisme no va ser cap accident històric, i que si va durar tants anys no tan sols va ser a causa d'una repressió ferotge –fet del tot innegable– sinó també perquè recollia i cristal·litzava una tradició molt anterior.

Evidentment que hi ha gent de cultura espanyola, una cultura de molts bons amics meus, que són respectuosos, discrets, amables i gentils, del tot aliens a la fatxenderia i a la prepotència bel·ligerant. Però el problema és que aquests no piulen. No exerceixen. Potser que es vagin adonant que la croada per l'eliminació del català vol dir que torna la vella i coneguda olor del franquisme.

EUGÈNIA DE PAGÈS
BARCELONA

Mursi i Robespierre

El rais Mursi intenta en els últims dies institucionalitzar la revolució egípcia. I, tanmateix, Mursi és comparat, arran de l'aprovació del polèmic decret, als farons i a Mubàrak. Crec que és una injustícia. Una de les primeres actuacions dels

artífexs de la Revolució Francesa va ser sostreure del control jurisdiccional aquelles qüestions purament polítiques sobre les quals la llei de l'Antic Règim no tenia res a apel·lar. El poder judicial egipci ara té menys poder: no pot fer, precisament, la contrarevolució, com ha estat fent, dictant absolucions sobre tots els militars i policies de Mubàrak, dissolent comissions democràticament constituïdes per contradiccions amb procedimentalismes prerrevolucionaris.

Durant massa temps Egipte ha estat segrestat per militars i jutges i ara és hora que, almenys fins al 15 de desembre –que és quan es votarà la carta magna egípcia–, Mursi ostenti un gran poder, que no pot ser qualificat com d'absolut, atès que vol que sigui només provisional.

CARLO ENRICO GERVASONI VILA
BARCELONA

Les cartes enviades pels lectors han de tenir un màxim de 1.000 caràcters. El diari es reserva el dret de resumir-les. Els seus autors hi han de fer constar nom i cognoms, adreça postal i electrònica, número de carnet d'identitat i un telèfon de contacte. Les cartes no es respondran.

Podeu expressar-vos al diari a través de la web www.ara.cat, i per les següents vies:

@diariARA facebook.com/diariARA @cartes@ara.cat Carrer Diputació, 119, 08015, Barcelona Fe d'errades: opinio@ara.cat